



**ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ**  
**FOUNDATION FOR ECONOMIC & INDUSTRIAL RESEARCH**

---

**Τριμηνιαία Έκθεση για την Ελληνική  
Οικονομία  
04-2014**

---

29 Ιανουαρίου 2015

# Κύρια χαρακτηριστικά

- Συγκεκριμένα και απτά στοιχεία ανάπτυξης
- Πολύ σημαντικοί όροι αβεβαιότητας, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα.
- Υπάρχουν οι συνθήκες ώστε το επόμενο διάστημα να συνεχιστεί η ανάκαμψη της οικονομίας και μάλιστα με αυξανόμενο ρυθμό,
- Συνθήκες όμως που εξαρτώνται αποφασιστικά από τις επιλογές της οικονομικής πολιτικής

# Η οικονομία έχει εισέλθει σε στάδιο σταθεροποίησης

- Εξισορρόπηση στα δημόσια οικονομικά: επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος, εξισορρόπηση στον εξωτερικό τομέα, σταθεροποίηση στο τραπεζικό σύστημα.
- Βάση ώστε η σταδιακή ανάκαμψη της εσωτερικής καταναλωτικής εμπιστοσύνης και η αύξηση της ζήτησης για υπηρεσίες από το εξωτερικό να οδηγήσουν σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης.
- Η συνολική δυναμική μπορεί να οδηγήσει σε ρυθμούς ανάπτυξης (2015) άνω του 2%, συνοδευόμενη από μείωση της ανεργίας κατά περίπου δύο ποσοστιαίες μονάδες και τάση αναστροφής του αποπληθωρισμού

# Εξωτερικό περιβάλλον

- Μείωση τιμών ενέργειας διεθνώς: μείωση κόστους που δημιουργεί προϋποθέσεις για αύξηση ελληνικής παραγωγής και εξαγωγών.
- Πολιτική της ΕΚΤ και η μείωση της συναλλαγματικής ισοτιμίας του ευρώ επίσης συμβάλλει προς την κατεύθυνση της αύξησης της ζήτησης και της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής παραγωγής

# Εσωτερικό περιβάλλον

- Καθυστέρηση επίτευξης συμφωνίας για την αξιολόγηση του ελληνικού προγράμματος και στη συνέχεια πολιτική αβεβαιότητα και τελικά προεκλογικό κλίμα
- Από τις αρχές του 2015, σταδιακή μείωση του ρυθμού, επενδύσεων, χειροτέρευση των όρων χρηματοδότησης και καθυστερήσεις αναφορικά με τη συλλογή φόρων και πίεση στην εκτέλεση του προϋπολογισμού
- Η πορεία του οικονομικού κλίματος που καταγράφει συστηματικά το ΙΟΒΕ παρουσίασε σημαντική επιδείνωση κατά τον προηγούμενο μήνα, γεγονός ασυνήθιστο για προεκλογική περίοδο, καθότι σε αυτές τις περιόδους οι προσδοκίες συνήθως βελτιώνονται.

# Αβεβαιότητα οικονομικής πολιτικής

- Νέα κυβέρνηση: αμφισβητεί το πλαίσιο της έως τώρα συμφωνίας με τους εταίρους και πιστωτές, όπως άλλωστε αναμενόταν και με βάση τις προεκλογικές διακηρύξεις των πολιτικών κομμάτων που πλειοψήφησαν στις εκλογές, πριν από λίγες μόνο ημέρες.
- Όμως η ισορροπία που έχει επιτευχθεί στην ελληνική οικονομία είναι ιδιαίτερα εύθραυστη και εύκολα ανατρέψιμη.
- Έτσι, παρά το πολύ σημαντικό γεγονός ότι η κυβέρνηση διαβεβαιώνει ρητά ότι η οικονομική πολιτική της θα κινηθεί τόσο εντός του πλαισίου της ευρωζώνης όσο και αυτού της δημοσιονομικής σταθερότητας, δημιουργούνται παράγοντες σημαντικής αβεβαιότητας
- Αυτοί θα διατηρηθούν και πιθανώς θα ενταθούν μέχρι να επιτευχθεί μια νέα συμφωνία με την ΕΕ

# Θετική πορεία υπό όρους και προϋποθέσεις

- Η πρώτη συνθήκη είναι να μην διακινδυνεύεται η παραμονή της χώρας στην ευρωζώνη.
- Το κόστος εξόδου θα ήταν ανυπολόγιστα υψηλό για την Ελλάδα.
- Η επαναφορά του ενδεχομένου αυτού έστω ως απειλή και από οποιαδήποτε πλευρά επιβαρύνει σημαντικά το πρόβλημα και περιπλέκει τη λύση.

# ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

- Η ανάπτυξη ποτέ δεν έρχεται χωρίς επενδύσεις.
- Το κύριο πρόβλημα της έως τώρα προσαρμογής της ελληνικής οικονομίας ήταν ότι η δυναμική στις επενδύσεις, και επίσης στις εξαγωγές αγαθών, ήταν πολύ ασθενής.
- Οι επενδύσεις αποτελούν ένα πολύ χαμηλό ποσοστό του ΑΕΠ που θα πρέπει σχεδόν να διπλασιαστεί στα επόμενα έτη, ώστε να επιτευχθούν οι επιθυμητοί και απαραίτητοι ρυθμοί ανάπτυξης.
- Το κλειδί στην οικονομική πολιτική πλέον είναι η προσέλκυση επενδύσεων κάθε είδους και από κάθε πηγή. Αλλιώς δεν θα είναι εφικτή και η απαραίτητη, συστηματική μείωση της ανεργίας,



# Κανόνες οικονομίας

- Οι επενδύσεις προϋποθέτουν σταθερότητα και διαφάνεια στο οικονομικό περιβάλλον και τους κανόνες.
- Το σημαντικότερο μέρος της προσαρμογής δεν είναι η επίτευξη της δημοσιονομικής ισορροπίας και η διαχείριση του χρέους, παρά την προφανώς υψηλή σημασία τους.
- Είναι οι απαιτούμενες αλλαγές στους κανόνες της οικονομίας και τους θεσμούς που πρέπει να είναι βαθιές και συστηματικές και όχι απλώς οριακές βελτιώσεις του υπάρχοντος συστήματος.
- Τα κοινά στοιχεία πολλών από τις αλλαγές που είναι απαραίτητες για να συγκλίνει επί της ουσίας η οικονομία μας στις περισσότερο ανεπτυγμένες της ευρωζώνης είναι η μείωση του κρατικού παρεμβατισμού στην οικονομία, με ταυτόχρονη ενίσχυση της ανεξαρτησίας των κρατικών δομών από την εκάστοτε κυβέρνηση.

# Σταυροδρόμι – συνεννόηση για μια συνολικά θετική λύση;

- «... μια νέα, αμοιβαία επωφελής, συνεννόηση ανάμεσα στην ελληνική οικονομία και την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Αυτή θα πρέπει να έχει ως στόχο τη διόρθωση των αστοχιών που έχουν πλέον παρατηρηθεί και κυρίως την ομαλή σύγκλιση της ελληνικής οικονομίας με το κέντρο της ευρωζώνης.
- Ρητή βάση πρέπει να αποτελεί το νέο αναπτυξιακό πρότυπο της χώρας, με έμφαση στην εξωστρέφεια, την καινοτομία και τις επενδύσεις που θα τις στηρίζουν.
- Από την ελληνική πλευρά, πρέπει να υπάρξει δέσμευση για τις απαραίτητες δομικές μεταρρυθμίσεις, με προτεραιότητα σε όσες βελτιώνουν το επιχειρηματικό περιβάλλον και την αποτελεσματικότητα του δημόσιου τομέα.

# Θετική λύση

- Αντικείμενο και ευθύνη της ελληνικής πλευράς το πώς ακριβώς θα επιδιώξει την επίτευξη του κάθε στόχου,
- Απαιτείται διατήρηση της δημοσιονομικής ισορροπίας που έχει συμφωνηθεί, χωρίς όμως περαιτέρω προσαρμογή, καθώς μια τέτοια θα λειτουργούσε μάλλον αρνητικά για τις επενδύσεις, τις μεταρρυθμίσεις και τελικά για την ανάπτυξη.
- Από την πλευρά των πιστωτών και εταίρων, θα πρέπει να διασφαλισθεί ότι το βάρος εξυπηρέτησης του χρέους θα παραμένει επαρκώς χαμηλό για το ορατό μέλλον.
- Επίσης, θα πρέπει να υπάρχει ποικιλοτρόπως υποβοήθηση κατάλληλων επενδύσεων τόσο για τις απαραίτητες υποδομές όσο και για μακροχρόνιες ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις.....»

# Προοπτικές

- Οι προοπτικές για την ελληνική οικονομία μπορεί να είναι πολύ θετικές.
- Απαραίτητη προϋπόθεση για μια τέτοια εξέλιξη είναι μια συμφωνία με τους ευρωπαίους εταίρους που θα διασφαλίζει τις συνθήκες για συστηματική άνοδο των επενδύσεων και της ανάπτυξης, στο πλαίσιο των κανόνων της ευρωζώνης.
- Αυτή η συμφωνία μπορεί και πρέπει και να επιτευχθεί το συντομότερο δυνατό.

# Επισκόπηση Τριμηνιαίας

# Σταθεροποίηση παγκόσμιας μεγέθυνσης, αναιμική όμως η ανάκαμψη στην Ευρωζώνη

- Αύξηση **παγκόσμιου ΑΕΠ** (γ' τρίμηνο 2014): **3,7%** (q-o-q)
  - Εκτίμηση 2014 (ΔΝΤ): **3,3%** (όσο και το 2013)
- Ανάπτυξη **2,4%** στις **ΗΠΑ** συνολικά στο 2014 λόγω σταδιακής λήψης δημοσιονομικών μέτρων, ευνοϊκής νομισματικής πολιτικής, ενίσχυσης απασχόλησης και διεύρυνσης επενδύσεων
- Απότομη ύφεση στην **Ιαπωνία** το γ' τρίμηνο (-1,1%) και οριακή ανάπτυξη 0,1% για το σύνολο του 2014, κυρίως λόγω επιβολής επιπρόσθετων φόρων. Μεγάλη πτώση γιεν
- Αδύναμη ανάκαμψη **Ευρωζώνης**: γ' τρίμηνο 2014 και στο σύνολο 2014 στο **+ 0,8%** ωστόσο η πρόσφατη δυναμική παρέμβαση της ΕΚΤ για ποσοτική χαλάρωση αναμένεται να αντιμετωπίσει τον αποπληθωρισμό και να δώσει ώθηση στην ευρωπαϊκή οικονομία
- **Κίνα**: **7,4%** στο σύνολο του 2014

## **Βασικότεροι Κίνδυνοι στην Ευρωζώνη:**

- Συνέχιση έντασης στην Ουκρανία, με συνεπαγόμενη αβεβαιότητα κυρίως στο πεδίο των επενδύσεων,
- Κυρώσεις στην Ρωσία και οικονομικός αντίκτυπος
- Ρευστό πολιτικό περιβάλλον

# Μεγέθυνση!

- **Σημαντική άνοδος ΑΕΠ (Ιουλ. - Σεπ. 2014): 1,6%, έναντι -3,5% στο γ' τρίμ.'13**
- **Βάσει νέων Εθνικών Λογαριασμών, από το β' τρίμηνο 2014 σε θετικό ρυθμό: +0,4%**
- **Α' εννιάμηνο του 2014: +0,6%, έναντι -4,3% ένα χρόνο πριν**

Η μεγέθυνση της οικονομίας προήλθε από:

- **Σημαντική αύξηση ιδιωτικής κατανάλωσης (+3,1% από +1,0% στο β' τρίμ.)**
- **Διεύρυνση εξαγωγών (+8,6%):**
  - Κατακόρυφη αύξηση εξαγωγών υπηρεσιών (+16,4%), από Τουρισμό, Υπηρεσίες ΤΠΕ
  - Αυξάνονται και οι εξαγωγές αγαθών, αλλά με φθίνοντα ρυθμό (+1,7%, από +5,0% το α' τριμ.)

# Μεγέθυνση!

## Λοιπές συνιστώσες ΑΕΠ:

- **Έντονη κλιμάκωση πτώσης επενδύσεων: -17,7%, έναντι μείωσης 4,3% στο δεύτερο τρίμηνο.**
  - Αποκλειστικά από άπο-αποθεματοποίηση (~650 εκατ.)
  - Οριακή άνοδος σχηματισμού πάγιου κεφαλαίου (1<sup>η</sup> φορά από αρχές 2008),
  - Υποχώρησαν οι επενδύσεις σε κατοικίες
- **Επιστροφή δημόσιας κατανάλωσης σε πτωτική τροχιά: -2,4%, από +2,2% στο αμέσως προηγούμενο τρίμηνο**
- **Αποκλιμάκωση εισαγωγικής ζήτησης: +2,9 από +8,2% στο β' τρίμ.,**
  - Κάμψη εισαγωγών υπηρεσιών (-6,5%, σε αντίθεση με +8,1% ένα τρίμηνο νωρίτερα)
  - Εξασθενεί η αύξηση εισαγωγών αγαθών (στο +5,0%, από +8,4%)



# Τάσεις – εξελίξεις στο τελευταίο περυσινό τρίμηνο

- Παρατεταμένη τουριστική περίοδος, με αυξημένες διεθνείς αφίξεις
  - ❖ Διατήρηση θέσεων εργασίας, ενίσχυση εισοδημάτων & κατανάλωσης
- Καλά αποτελέσματα **stress tests** στις 4 μεγαλύτερες τράπεζες
- Ήπια αύξηση προϊόντος στους περισσότερους τομείς (Βιομηχανία, Λιανικό Εμπόριο, Κατασκευές), αποκλιμάκωση πτώσης στην οικοδομική δραστηριότητα
- Σταδιακή επανάκαμψη αβεβαιότητας από καθυστερήσεις στις διαπραγματεύσεις, σεναριολογία για χρέος – πρόγραμμα
  - Υποτονικό διεθνές επενδυτικό ενδιαφέρον
- Υψηλότερος ρυθμός στο δ' τρίμηνο σε 2014

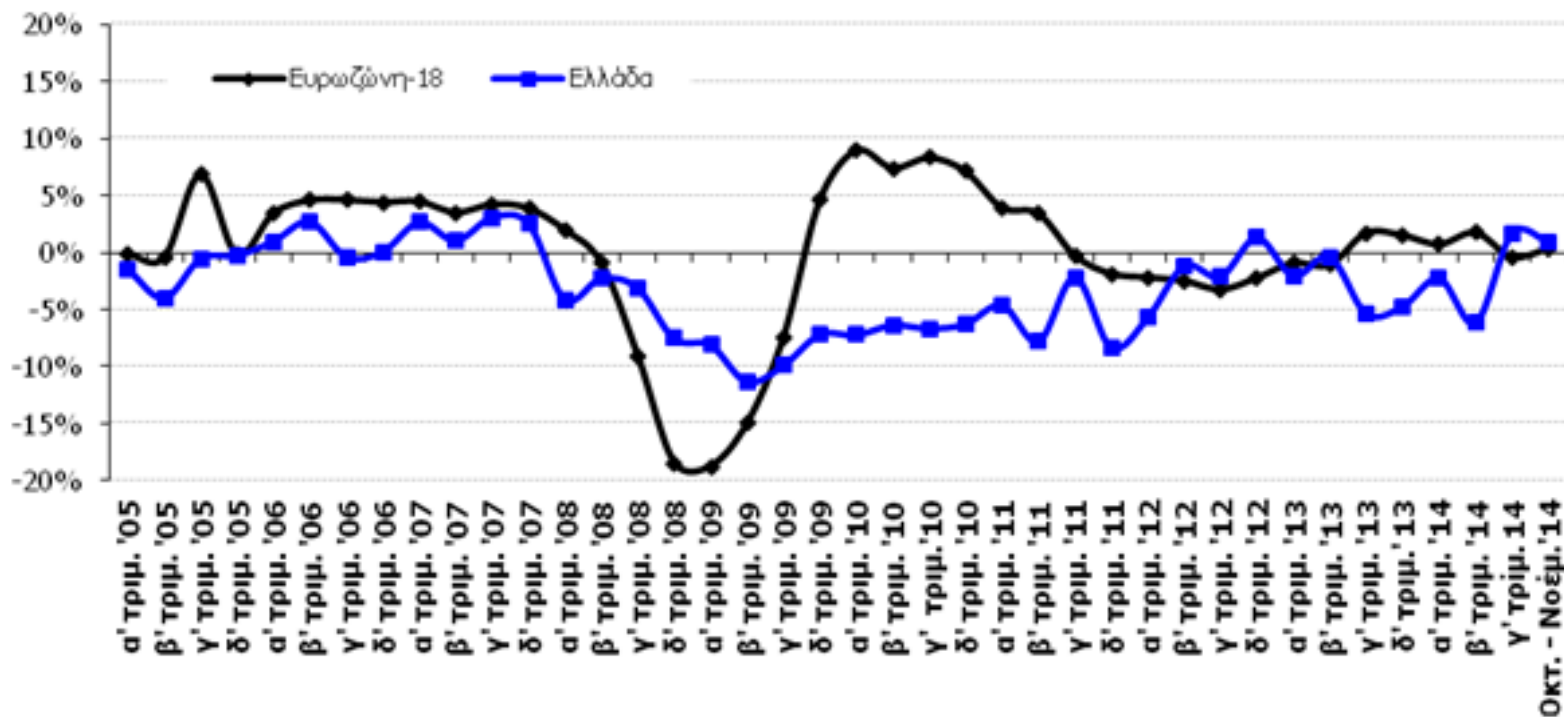
Λόγω και αναθεώρησης στοιχείων ESA 2010, η πρόβλεψη για μεγέθυνση αναθεωρείται επι τα βελτίω: στην περιοχή του 1%

# Κρατικός Προϋπολογισμός 2014: Εμφάνιση αποκλίσεων στο τέλος του χρόνου από το στόχο για το πλεόνασμα

- **Κρατικός Προϋπολογισμός Ιαν.- Νοεμβρίου 2014:**  
Έλλειμμα €1,8 δισεκ., έναντι ελλείμματος €3,2 δισεκ. ένα χρόνο νωρίτερα.
- **Πάρα ταύτα, η βελτίωση των δημοσιονομικών μεγεθών υστερεί σε σχέση με στόχο Προϋπολογισμού 2015**
- **Συρρίκνωση αποκλειστικά μέσω περιορισμού δαπανών Τακτικού Προϋπολογισμού (-€3,2 δισεκ.)**
- **Μάλλον μη επιτεύξιμοι οι στόχοι**
  - Αναγκαία η συγκέντρωση εσόδων ύψους €9,4 δισεκ. (συμπεριλαμβανομέ-νων εσόδων SMP's) εντός μόλις ενός μηνός
  - Μη υλοποίηση προγραμματισμένων επιστροφών ύψους €1,9 δισεκ. από το Securities Market Programme (SMP), λόγω μη ολοκληρωμένης αξιολόγησης

# Περιορίζεται η συρρίκνωση της βιομηχανικής παραγωγής

## Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής



Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat

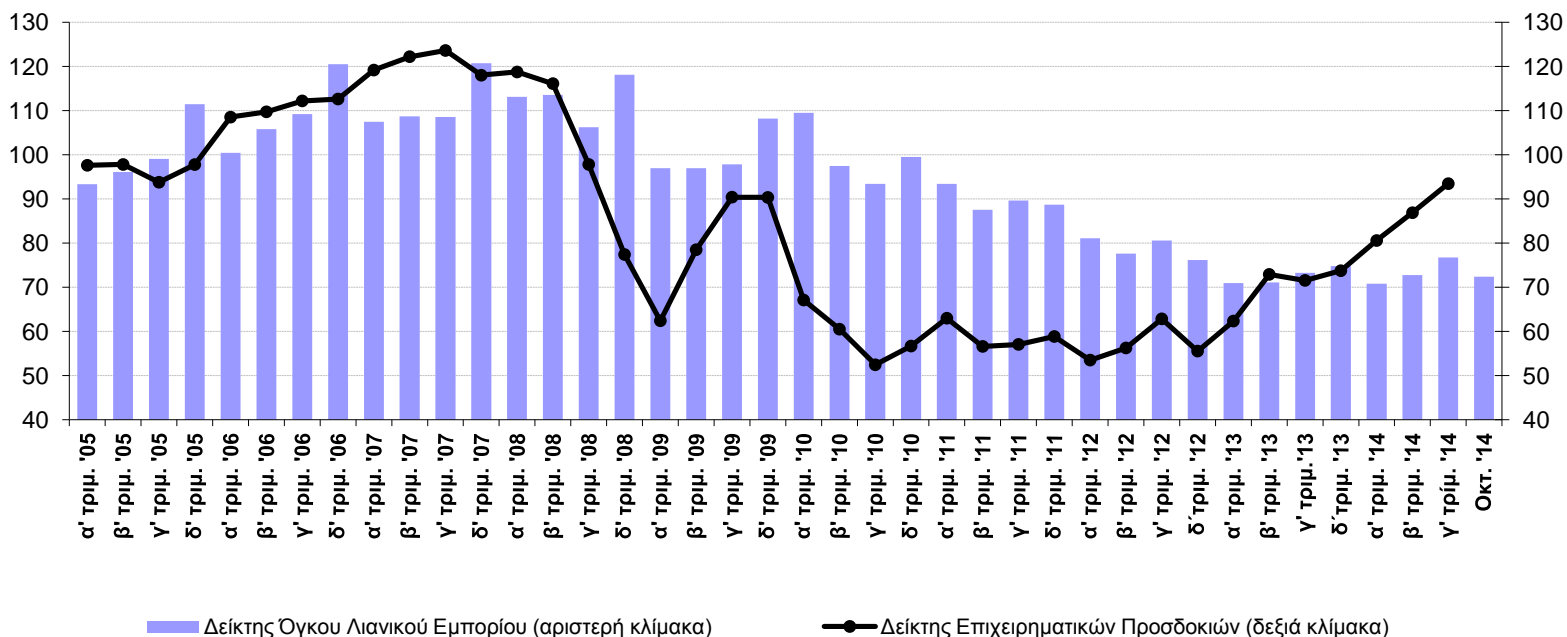
α' ενδεκάμηνο 2014: -2,4%

α' ενδεκάμηνο 2013: -3,3%

- Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας: -13,2%
- Μεταποιητικές Βιομηχανίες: +0,6%
- Ορυχεία - Λατομεία: +0,5%

# Ενισχύεται κατά 2,5% το λιανικό εμπόριο, με τους μισούς υποκλάδους να κινούνται καλύτερα από πέρυσι

Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου (2005=100) και Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών Λιανικού Εμπορίου (1996-2006=100)

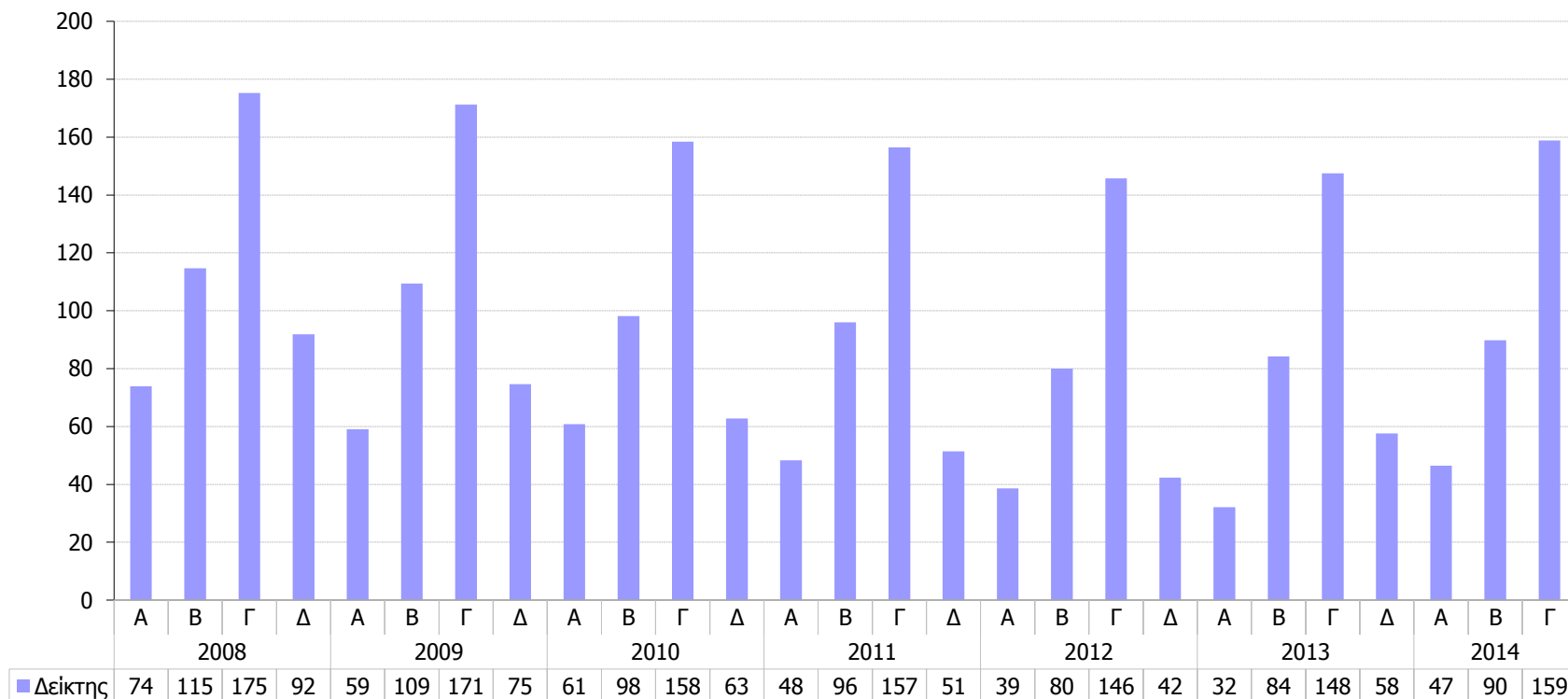


Πηγή: IOBE, ΕΛΣΤΑΤ

Δείκτης όγκου: -27,0% σε σχέση με έτος βάσης 2005  
α' δεκάμηνο 2014: +2,5%  
α' δεκάμηνο 2013: -9,2%

# Αλλά στις υπηρεσίες μάλλον επιταχύνονται οι απώλειες πλην του τουρισμού

Δείκτης Κύκλου Εργασιών σε Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και Εστίασης

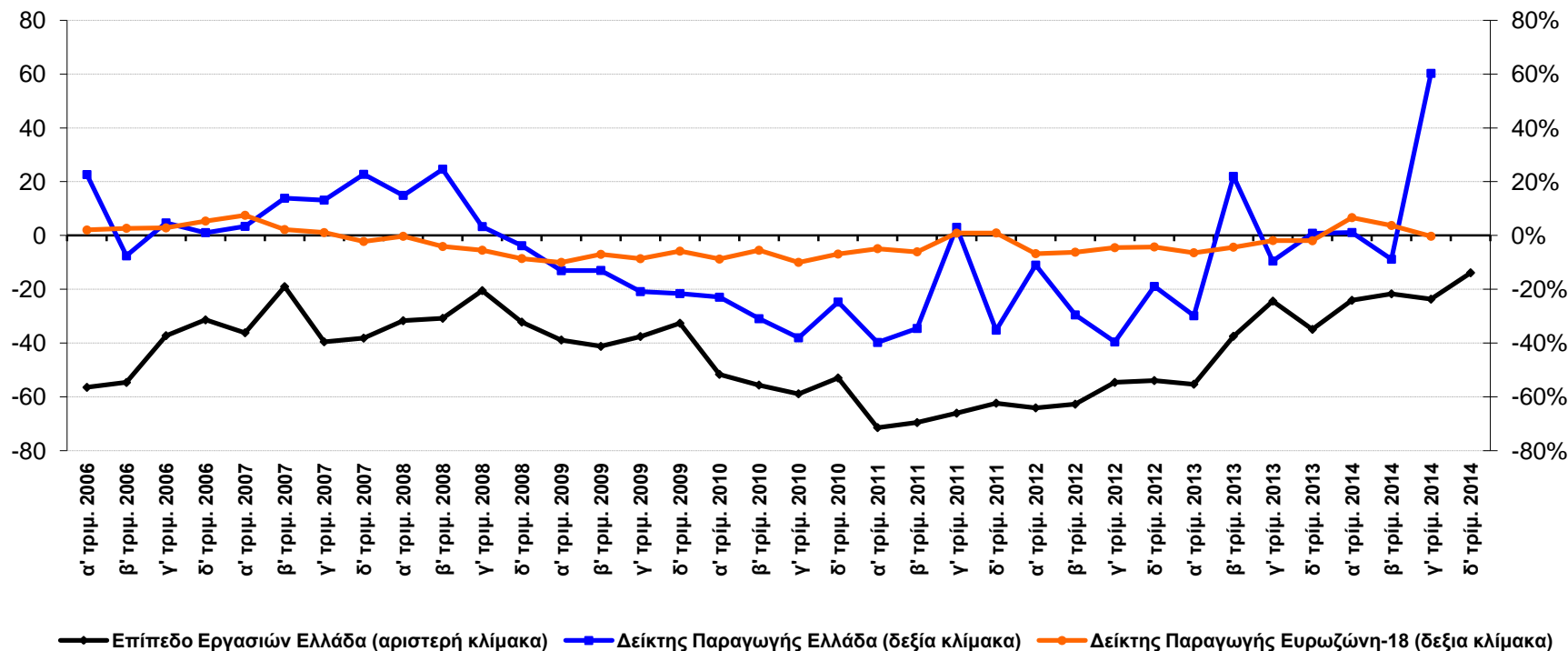


Πηγή: IOBE, ΕΛΣΤΑΤ

Απώλειες καταγράφονται σε 10/13 κλάδους, παρά τις βελτιωμένες προσδοκίες για το 2014

# Μετά από αρκετά χρόνια ενίσχυση κατασκευών κατά 16,8% στο εννεάμηνο

Δείκτης Παραγωγής στις Κατασκευές και Δείκτης Επιπέδου Εργασιών  
(τριμηνιαίες μεταβολές)



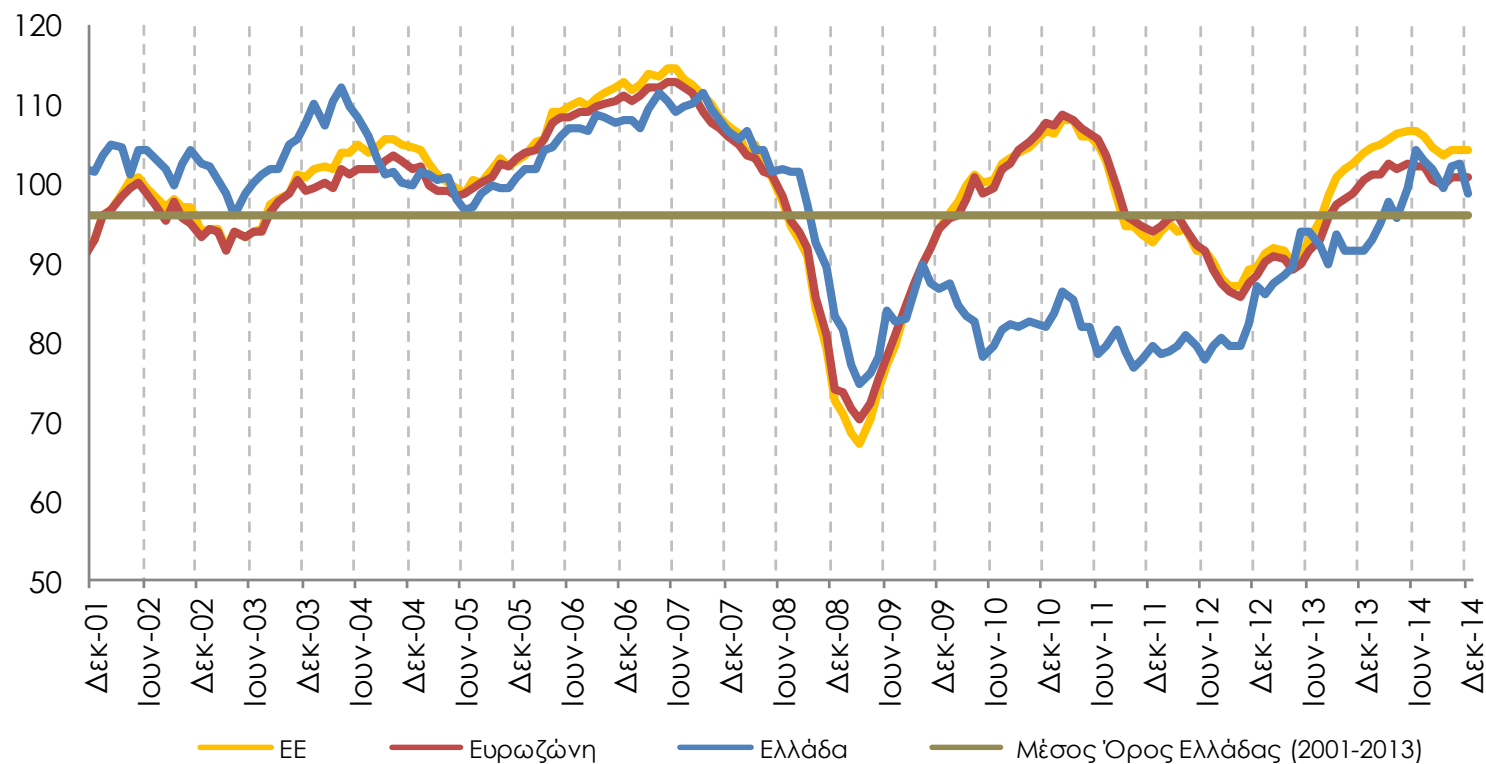
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Eurostat

γ' τρίμ. 2014: +61,3%  
γ' τρίμ. 2013: -4,7%

α' εννιάμ. 2014: 16,8%  
α' εννιάμ. 2013: -6,1%

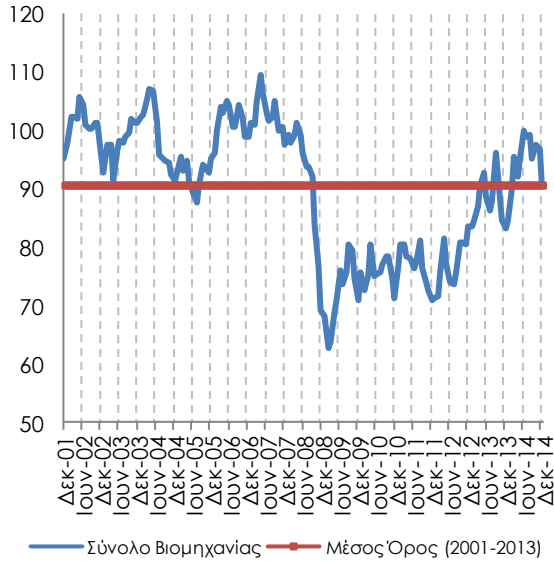
# Σταθεροποίηση δείκτη οικονομικού κλίματος στο δ' τρίμηνο του έτους, σε υψηλά επίπεδα, αλλά με σημαντική διόρθωση τον Δεκέμβριο

## Δείκτης Οικονομικού Κλίματος

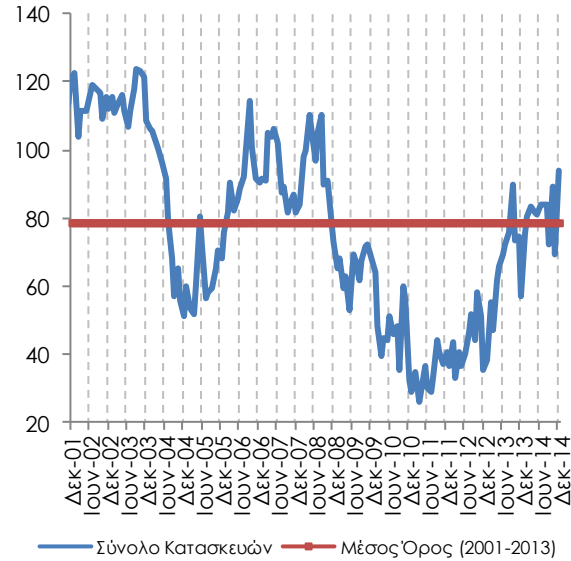


# Δ' τρίμηνο: βελτίωση προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο και τις Κατασκευές, επιδείνωση σε Βιομηχανία και Υπηρεσίες

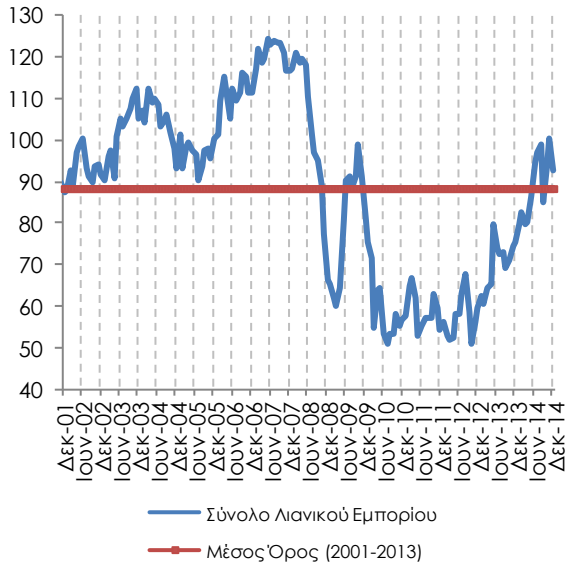
**Βιομηχανία**



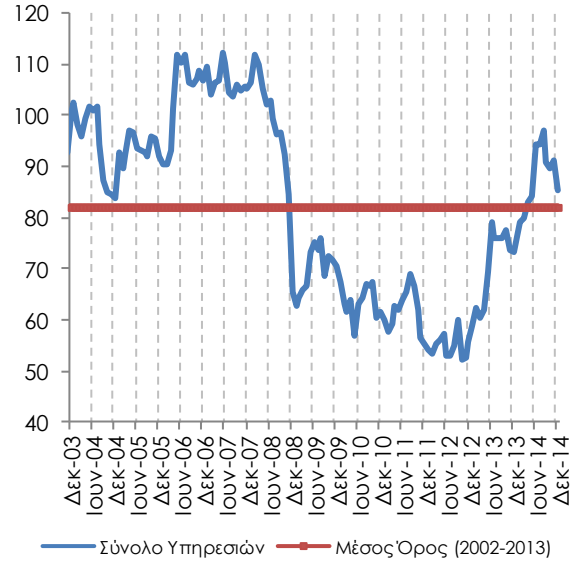
**Κατασκευές**



**Λιανικό Εμπόριο**



**Υπηρεσίες**

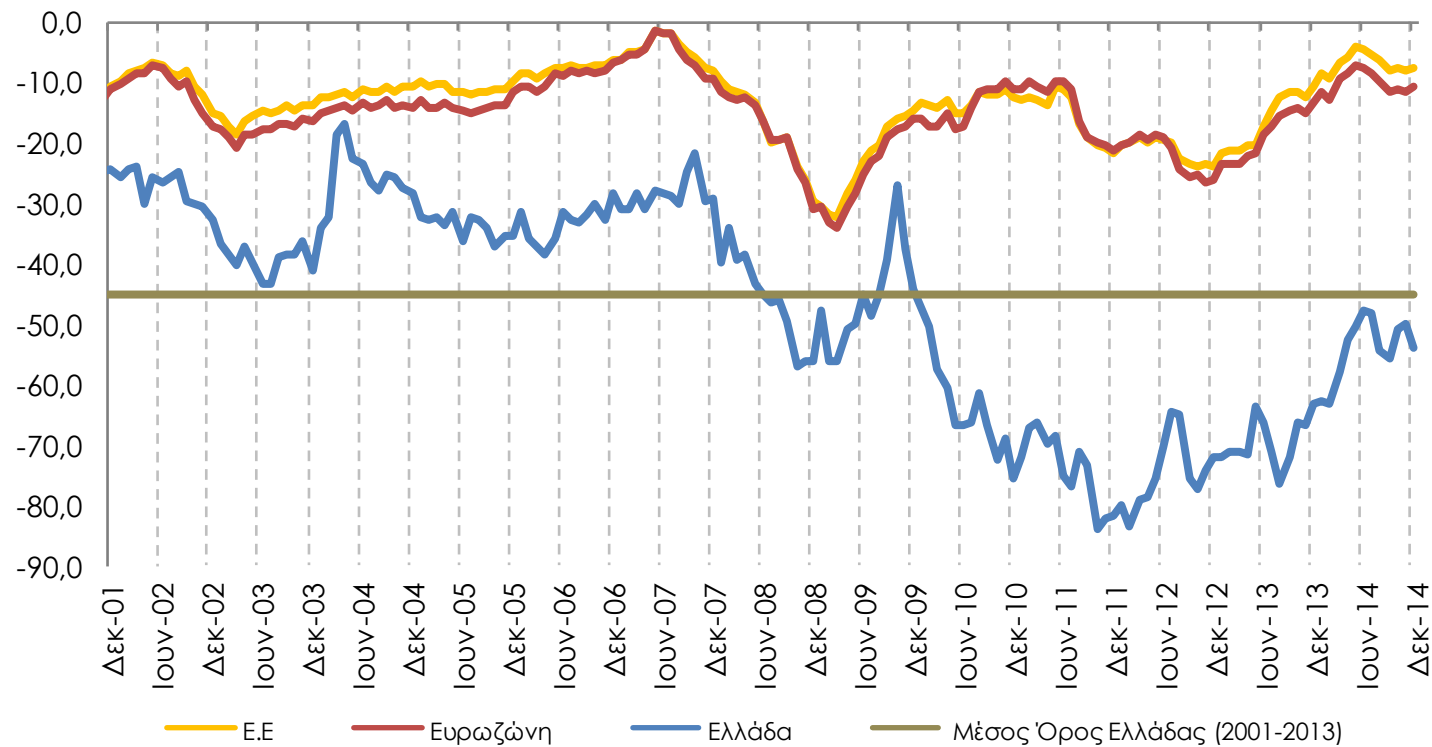




Σε υψηλά επίπεδα η καταναλωτική εμπιστοσύνη το 2014, αλλά με διόρθωση μετά το καλοκαίρι.

Επιδείνωση και στην Ευρώπη

### Καταναλωτική Εμπιστοσύνη



Πηγή: IOBE, European Commission

# Ενίσχυση ελλείμματος εμπορικού ισοζυγίου αγαθών (Ιαν-Οκτ. 2014 κατά 6%)

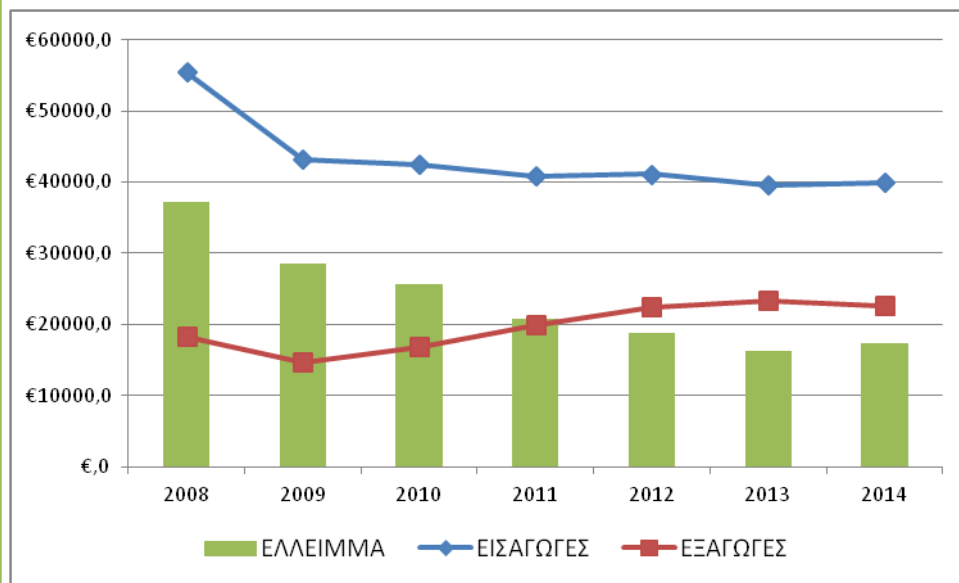
## Ιανουάριος - Οκτώβριος 2014:

- **Εξαγωγές** : -3,3% (€22,3 δις, με τα πετρελαιοειδή)
  - -1,1% (€13,5 δις χωρίς πετρελαιοειδή)
- **Εισαγωγές**: +0,5% (€39,1 δις)
- **Εμπορικό έλλειμμα**: +6%
  
- **Έντονη εξασθένιση**: «Αγροτικά προϊόντα» (7,4%) και «Καύσιμα» (6,4%)
- **Αύξηση**: «Βιομηχανικά Προϊόντα» (2,9%)

## Αγορές:

- **Απώλειες**: Ε.Ζ.-15 (3,3%), Β.Αφρική-Μέση Ανατολή (2,7%), Ιταλία (6,2%), Γερμανία (0,3%), Βουλγαρία (6,9%), Τουρκία (1,7%), Η.Π.Α. (16,6%), Κίνα (37,1%), Ρωσία (10%)
- **Άνοδος**: Ν.Α. Ασία (25%), Κύπρος (10%), Αίγυπτος (28,8%), Σ. Αραβία (87,6%), Αλβανία (24,5%), Μάλτα (60,2%), Φινλανδία (7,9%), Ινδία (14,6%)

## Αξία ελληνικών εξαγωγών και εισαγωγών κατά το Α' δεκάμηνο των ετών 2008-2014



## Ιαν.- Οκτ. 2014 (εκτιμήσεις ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

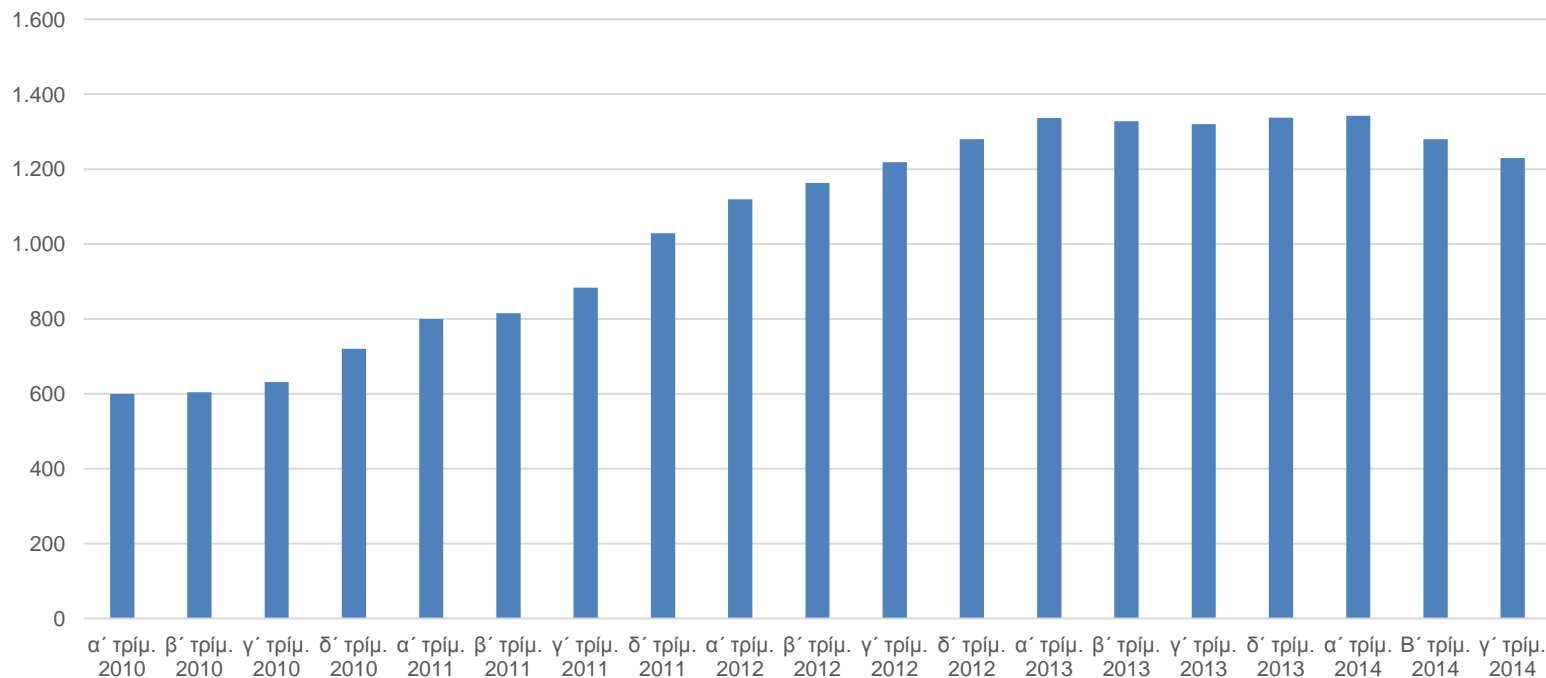
**Εξαγωγές**: -3,1% (€22,5 δις)

**Εισαγωγές**: 1% (€39,9 δις)

**Εμπορικό Έλλειμμα**: +6,9%

# Μείωση ανεργίας το τρίτο τρίμηνο του 2014

Εξέλιξη αριθμού ανέργων στην Ελλάδα (Α' τρίμηνο 2009 - Γ' τρίμηνο 2014)

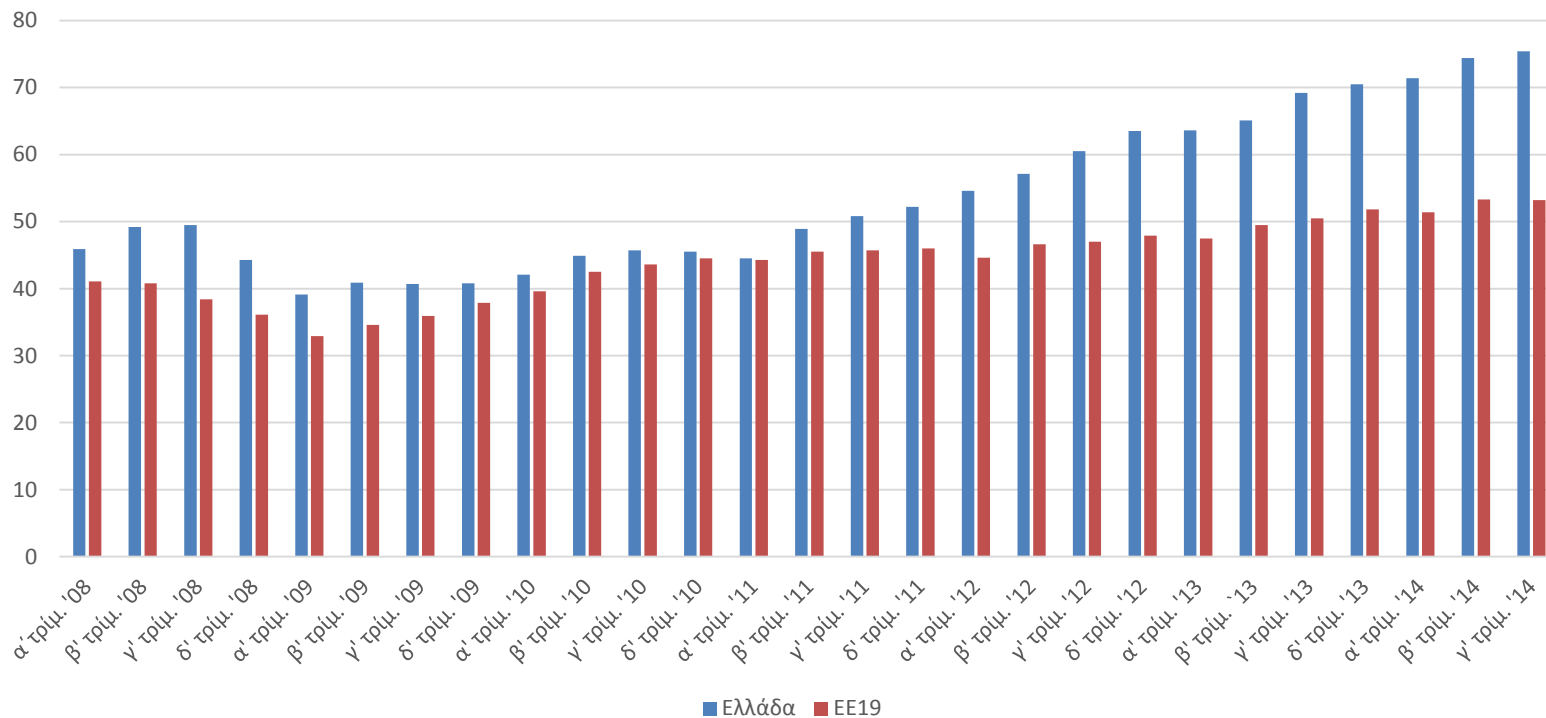


Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

- Στο 25,5% η ανεργία (Γ' τρίμηνο του 2014) από 26,6% το Β' τρίμηνο του 2013. (~100,000 θέσεις εργασίας σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο του 2013)
- Πανευρωπαϊκή πρωτιά στην ΕΖ-19
- Σχεδόν 51,000 θέσεις σε Υπηρεσίες καταλύματος και εστίασης. Μείωση κατά 20,7 χιλ. άτομα στις Χρηματοπιστωτικές-ασφαλιστικές δραστηριότητες,

# Συνεχίζει να διευρύνεται η μακροχρόνια ανεργία

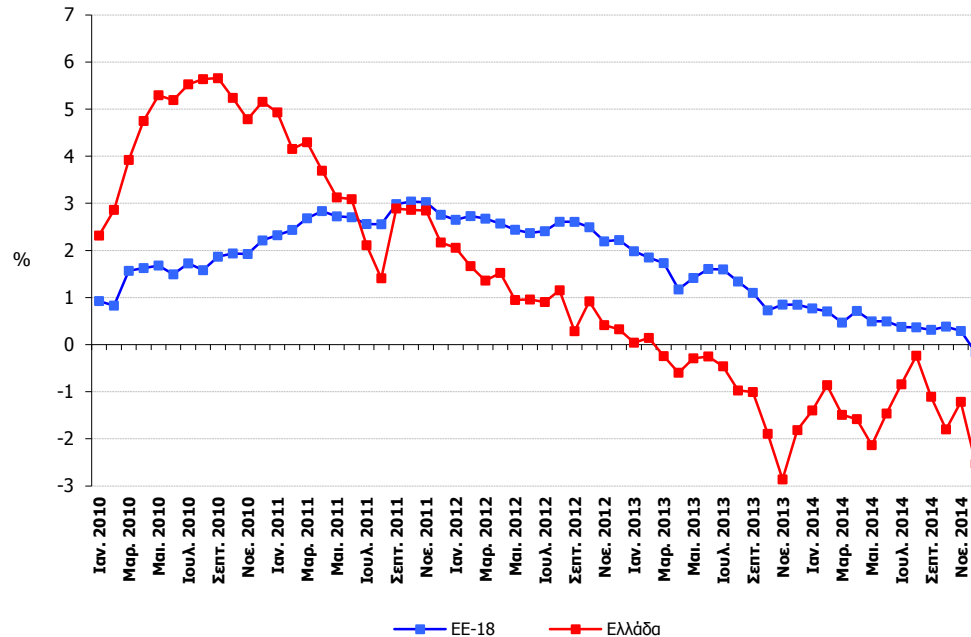
Μακροχρόνια άνεργοι ως ποσοστό του συνόλου των ανέργων



Πηγή: Eurostat

Αύξηση κατά 5,4% το τρίτο τρίμηνο του 2014, ξεπερνώντας κατά πολύ τον αντίστοιχο μέσο όρο στην Ευρωζώνη 19

# Συνεχίζεται ο αποπληθωρισμός

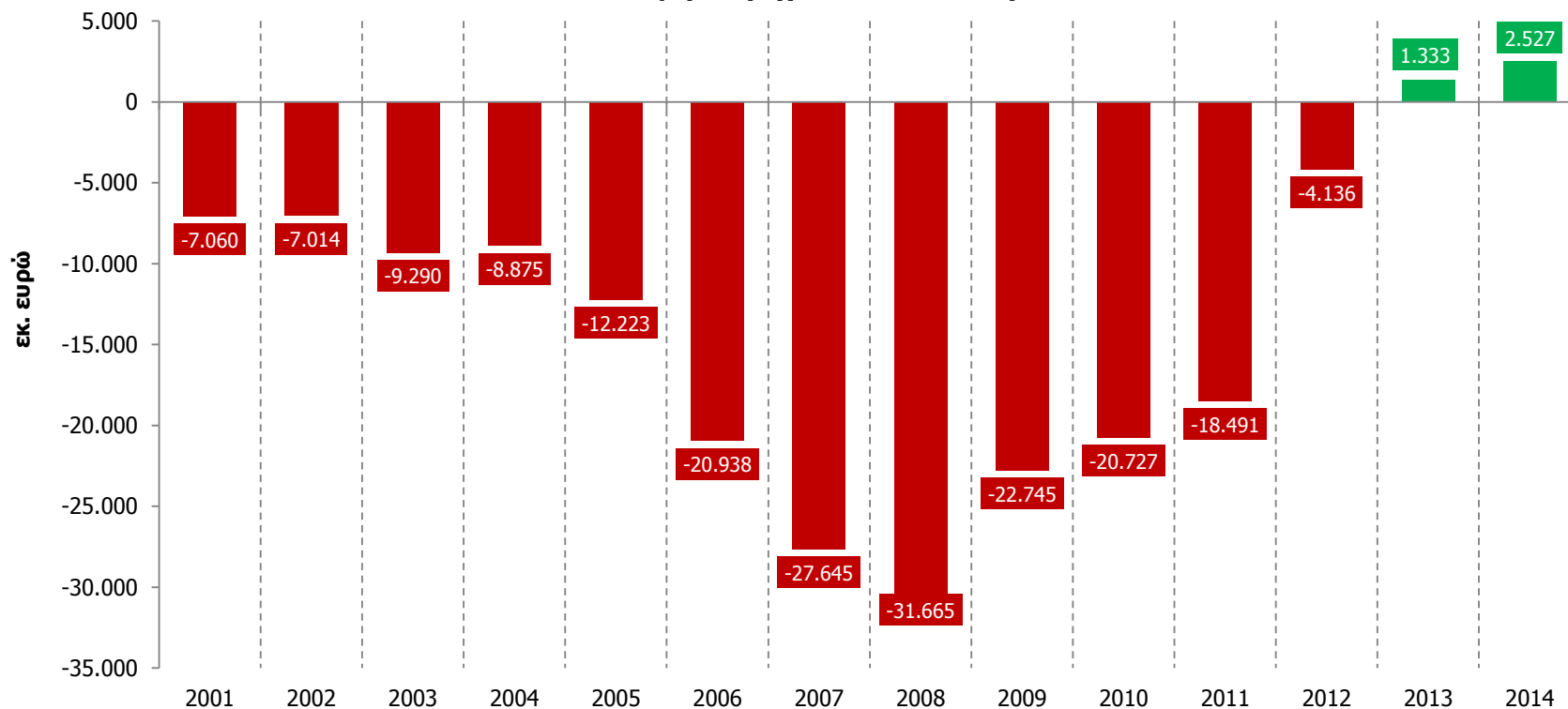


- **Ελλάδα: 1<sup>η</sup> θέση στην ΕΖ-18 σε όρους αποπληθωρισμού για το 2014, με -2,5%.**
- **Ισχυρή μείωση τιμών στη Στέγαση (7,1%), ηπιότερες σε Μεταφορές (-4,2%) και Ένδυση & Υπόδηση (-3,9%).**
- **Για δεύτερο χρόνο ο Γενικός Δείκτης Τιμών Παραγωγού (εγχώρια και Εξωτερική αγορά) μειώνεται και μάλιστα εντονότερα (-2,5% έναντι -0,9%).**

Διευρύνεται το πλεόνασμα στο ισοζύγιο ΤΣ στο 11μηνο του 2014, παρόλο που το εμπορικό έλλειμμα διογκώθηκε

## Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών, Ιανουάριος – Νοέμβριος 2001-2014

### Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών

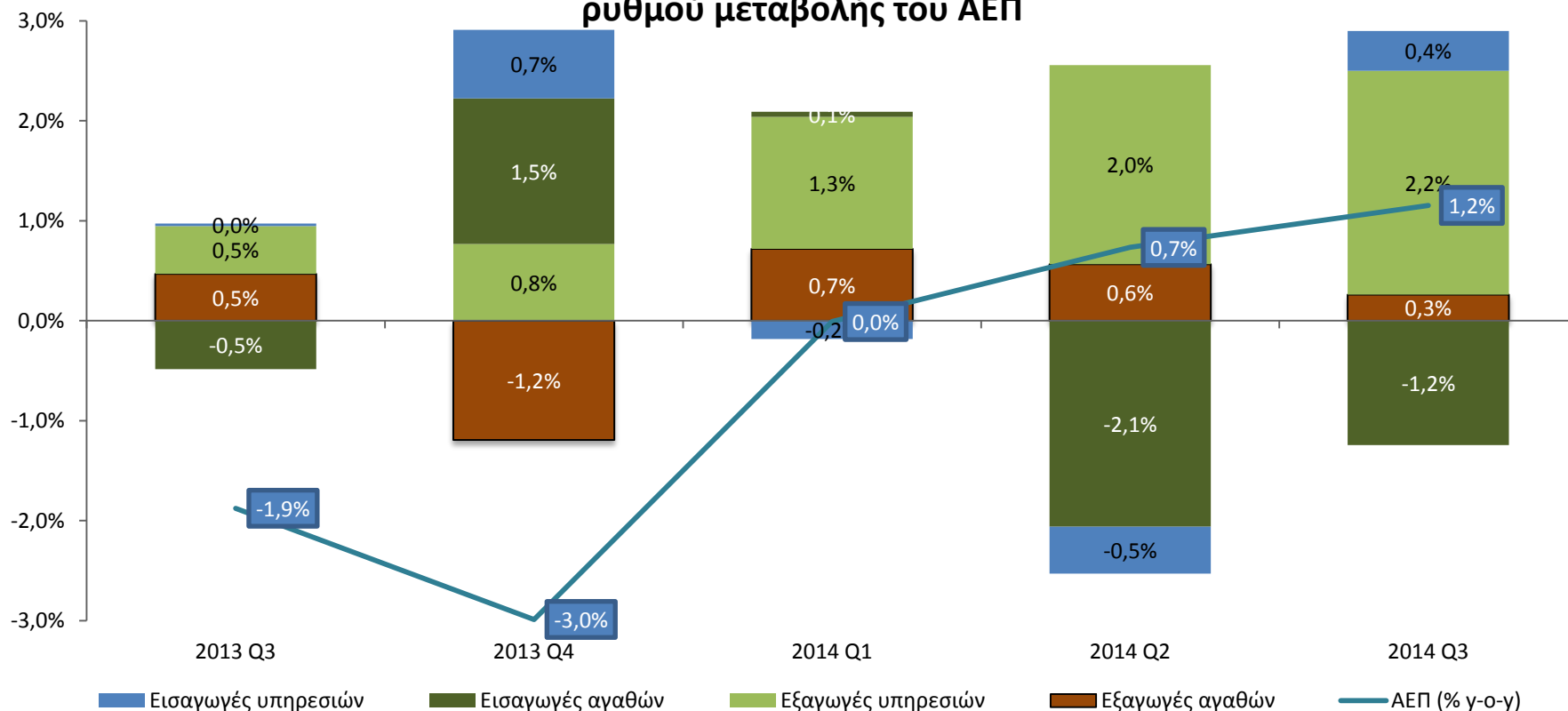


Πηγή: ΤΤΕ

Το πλεόνασμα στο Ισοζύγιο Υπηρεσιών υπερκαλύπτει πλέον το εμπορικό έλλειμμα κατά €2,3 δισεκ.)

# Σημαντική ενίσχυση της θετικής συνεισφοράς εισπράξεων από Υπηρεσίες στο ΑΕΠ (2014Q3, 2,2% από 0,5% το 2013)

## Ανάλυση συνιστωσών των Καθαρών Εξαγωγών (NX) στη διαμόρφωση του ρυθμού μεταβολής του ΑΕΠ



Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., επεξεργασία στοιχείων ΙΟΒΕ

Αλυσωτοί δείκτες όγκου έτους αναφοράς 2010. Σε εκατομμύρια €. Εποχικά διορθωμένα στοιχεία

# Προοπτικές 2015

## Δεδομένα στην αρχή του έτους

- **Ολοκλήρωση κεφαλαιακής θωράκισης τραπεζικού συστήματος:** προοπτικές σημαντικής βελτίωσης όρων χρηματοδότησης από το 2015
- **Νέες διαπραγματεύσεις με την τρόικα**
  - Επιφυλακτικότητα διεθνώς για τα επόμενα βήματα: μεταρρύθμιση δημόσιου τομέα;, διαρθρωτικές αλλαγές;, αποκρατικοποιήσεις;
- **Παραμονή σε τροχιά δημοσιονομικής προσαρμογής:** αποκλίσεις πέρυσι, εν πολλοίς από λόγους που δε συνδέονται με την τρέχουσα επίδοση της φορολογικής διοίκησης (μη καταβολή SMPs, αναμονή ρυθμίσεων οφειλών) που δεν αναιρούν την πρόοδο
- **Δύο εξωγενή «δώρα» (και ποσοτική χαλάρωση της ΕΚΤ):**
  - ενίσχυση ανταγωνιστικότητας από υποτίμηση ευρώ (θετική επίδραση στον τουρισμό εκτός Ευρωζώνης)
  - Διατήρηση τιμής πετρελαίου σε χαμηλά επίπεδα: ελάφρυνση ενεργειακού κόστους επιχειρήσεων, αύξηση κατανάλωσης



# Προοπτικές 2015

## *Πλέον καθοριστικός παράγοντας οι νέες επιλογές πολιτικής*

- Επιφυλακτικότητα εγχωρίως και διεθνώς για τις προτεραιότητες πολιτικής και τις τελικές επιλογές, σε σχέση και με τα έως τώρα δεδομένα της νέας κυβέρνησης
  - Κομβικής σημασίας το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων με τους δανειστές
    - Εν αναμονή αυτού, πολλές αποφάσεις νοικοκυριών και επιχειρήσεων θα τείνουν να αναβληθούν
    - Αντίστοιχη ανησυχία και έξω, για δραστηριότητες στην Ελλάδα  
→ πχ. αναβολή τουριστικής ζήτησης, αναζήτηση άλλων προορισμών
- Επιδράσεις διαπραγματεύσεων στην οικονομία σε στενή συνάρτηση με δυνατότητες πρόσβασης σε πηγές ρευστότητας
- Πιθανή και μια κλιμάκωση δραστηριοτήτων μετά το πέρας των συζητήσεων, εφόσον είναι επιτυχείς

# Προβλέψεις 2015

Ασάφεια προς το παρόν γύρω από βασικούς στόχους – εργαλεία πολιτικής της νέας κυβέρνησης: δυσχερής η διενέργεια προβλέψεων

- Δυναμική αύξησης ιδιωτικής κατανάλωσης, μεγαλύτερη του 2%
  - Διατήρηση ανεργίας σε πτωτική τροχιά, πιθανόν με ταχύτερο ρυθμό από τον περυσινό
  - Συνέχιση ηπιότερου αποπληθωρισμού
- Μικρής έκτασης διεύρυνση δημόσιας κατανάλωσης (+0,5%)
- Ανάκαμψη επενδυτικής δραστηριότητας, από ιδιωτικό τομέα (+7-8%)
- Κλιμάκωση ζήτησης εξαγωγών αγαθών εκτός Ευρωζώνης λόγω υποτίμησης ευρώ: σε τροχιά ανόδου, με μικρότερη ταχύτητα ο Τουρισμός
  - Διεύρυνση εξαγωγών κατά περίπου 4,5% φέτος
- Λόγω διευρυνόμενης καταναλωτικής ζήτησης θα αυξηθούν οι εισαγωγές (πιθανόν και μηχανημάτων και εξοπλισμού)
  - Αύξηση εισαγωγών με ρυθμό παραπλήσιο του περυσινού (4%)

Οι τάσεις στις συνιστώσες του ΑΕΠ δημιουργούν δυναμική ανάπτυξης, 2,3% το 2015

# Προβλέψεις 2015

- Σε συνεχή κάμψη η ανεργία, με υποχώρηση και το 2015.

Εκτίμηση IOBE για ανεργία φέτος: **24,4%**

- Επιβράδυνση πτώσης τιμών το τρέχον εξάμηνο

Οριακός αποπληθωρισμός και το 2015